№ 152. Łódź, Poniedziałek 7 czerwca 1920 roku. Cena 1 mk. (Na prowincji 110 f.) Rok I.

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8. TELEFON № 32. Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie mk. .— 20 kwartalnie mk. 60.— rocznie mk. 240.—

Cena numeru pojedyńczego 1 mk.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 5 — 7 wiecz.
Sekretarjat Redakcji otwarty dla publiczności od 5—7 po poł. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5.00, w tekście mk. 6.00, po tekście reklamy mk. 3.00, nekrologi mk. 2.00, zwyczajne 2.50 (e za wiersz petitowy jednołamowy.

Ogłoszenia drobne 40 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 30

Ogłoszenia nadesłane po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Do członków Narodowej Partji Robotniczej

Niniejszem podaje się do wiadomości wszystkich członków Narodowej Partji Robotniczej (N. Z. R.), że dotychczasowe legitymacje partyjne (czerwone) zostały unieważnione. Każdy członek N. P. R. obowiązany jest zaopatrzyć się w nową legitymację (różową)), którą nabyć może u przedstawiciela swej dzielnicy, Wymiana legitymacji trwać będzie do 20 b. m. Kto do tego czasu tej wymiany nie uskuteczni, ten nie będzie miał prawa uważać się za członka N. P. R.

Zarząd N. P. R.
w Łodzi.

Rozpoczyna się paniczny odwrót bolszewików.

Komunikat Sztabu Generalnego

z dnia 6 czerwca.

Wczoraj w ataku na Głęboką oddziały 8 dywizji piechoty wzięły 800 jeńców i ogromną zdobycz w postaci składów amunicji i prowiantów, która jeszcze nie została obliczona.

Na górnej Berezynie oddziały nasze złamawszy rozpaczliwy opór nieprzyjacielski zajęły Mściże. Odwrót nieprzyjaciela między Dźwiną a Berezyną staje się paniczny. Lotnicy meldują z rejonu Łuski cofające się na wschód liczno wojska i tabory nieprzyjacielskie.

Na średniej Berezynie postępuje szybko likwidowanie mniejszych oddziałów nieprzyjacielskich, które zdołały się przeprawić na zachodni brzeg rzeki.

Od ujścia Prypeci do ujścia Terotewa walki patroli.

Na froncie ukraińskim, między Skwirą a Lipowcem, rozwinęły się większe boje z kawalerją nieprzyjacielską, dotychczas nieukończone.

14 pułk ułanów w szarży konnej zajął Antonów i zdobył 4 karabiny maszynowe.

Zacięte ataki bolszewickie na linji rzeki Markówki zostały odparte przez oddziały ukraińskie. W kontratakach wzięto jeńców.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego

Kaliński, generał ppor.

Bolszewicy przyznają się do odwrotu sami.

PARYŻ 6 czerwca. (PAT).—Radjo. Radjotelegram z Moskwy podaje: W rejonie rzeki Berezyny oddziały bolszewickie pod naciskiem przeciwnika cofnęły się ku północy.

—o—

Na terenach plebiscytowych.

Sytuacja na Górnym Śląsku.

BYTOM, 6 czerwca (PAT) Numer 2 urzędowego Organu polskiej Komisji Plebiscytowej w Bytomiu przynosi w artykule wstępnym uwagi dotyczące obecnej sytuacji na Górnym Śląsku. Z licznych nadesłanych raportów wynika, że Niemcy napływający z Rzeszy przygotowują się do decydującej walki o Górny Śląsk. Chodzi im o opanowanie kraju przed konferencją w Spaa.

Szerzą oni fałszywe dokumenty, mające świadczyć o rzekomej chęci Polaków zagarnięcia Śląska siłą. Potajemnie przybywają na Śląsk małe oddziały „Reichswehru" lokowane w kopalniach i większych majątkach ziemskich, aby na dany znak rzucić się na Polaków. W wielu kryjówkach znajduje się broń i amunicja. Kryjówki te są nam wiadome i rozpoczynamy ich ogłaszanie. Przygotowany przez Niemców wybuch ma nastąpić albo równocześnie z wybuchem w Niemczech, i ma na celu zagarnięcie władz, usunięcie wojsk okupacyjnych i postawienie Europy wobec faktu dokonanego. Może także nastąpić w czasie konferencji w Spaa, gdzie rząd niemiecki wystąpi z żądaniem oddania Śląska, popierając żądanie tym, że Górny Śląsk sam nie chce plebiscytu i domaga się przyłączenia do Niemiec.

Znów starcia francusko niemieckie.

POLCHU, 6 czerwca (PAT) Radjo Z Berlina donoszą o nowych starciach między Niemcami, a żołnierzami francuskiemi na Górnym Śląsku. Po obu stronach jest wielu ciężko rannych.

Rada Ligi Narodów a Cieszyn.

WIEDEŃ, 6 czerwca. (PAT) Radjo. Wied. B. K. podaje z Paryża: „Temps" donosi, że Rada Ligi Narodów, która zbierze się w tym tygodniu w Londynie, będzie obradowała nad trudnościami, jakie istnieją między Polską a Czechosłowacją w kwestji Cieszyna.

Czesi kradną w Karwinie wagony polskie!

CIESZYN, 6 czerwca. Wiarygodne osoby, przybyłe z Karwiny, opowiadają, że już od dłuższego czasu uprawiają tam Czesi masowe kradzieże wagonów polskich. Oto pociągi polskie, nadchodzące do Karwiny po węgiel, zostają przez kolejarzy czeskich przesuwane poza stację. Tam odczepia się lepsze wagony i przemalowuje je na barwy czeskie, a do pociągów polskich doczepia się natomiast zużyte i zepsute wagony. Wiele wagonów wogóle przepada.

—o—

Konferencja w Spaa.

PARYŻ, 6-go czerwca. (PAT) Radjo. „Matin" podaje, że konferencja w Spaa będzie prawdopodobnie przesunięta na 5, albo 6 lipca. Rokowania między angielskiemi i francuskiemi rzeczoznawcami finansowemi w Londynie są na dobrej drodze. Zapadło postanowienie co do wysokości rocznych rat, które mają płacić Niemcy, a które będą mogły być powiększane odpowiednio do stosunków w Niemczech. Porozumiano się także co do poszczególnych artykułów płatniczych. Włochy, Belgja i Ameryka zgłosiły chęć wzięcia udziału w tych rokowaniach. Na 3 lub 4 dni przed konferencją w Spaa zbiorą się w Belgji ministrowie spraw zagranicznych państw koalicyjnych. Spotkanie Milleranda z Lloyd Georgiem nastąpi w końcu czerwca w jednej z miejscowości nadbrzeżnych Francji.

Konstytucja litewska.

WILNO 6 czerwca (PAT). Konstytuanta litewska zajęta jest opracowaniem tymczasowej konstytucji państwa litewskiego. Wychodzący w Kownie dziennik „Laisfe", zamieszcza następujące zasadnicze punkty konstytucji: 1) państwo litewskie jest republiką demokratyczną, 2) władza suwerenna spoczywa w ręku Sejmu ustawodawczego, 3) wszelkie prawa czynne przed datą ogłoszenia konstytucji, o ile nie są z nią sprzeczne, zachowują swą moc, 4) Sejm ustawodawczy uchwala prawa, ratyfikuje umowy z innemi państwami i stoi na straży wykonania praw, 5) władzą wykonawczą jest prezydent państwa i gabinet, 6) inicjatywa prawodawcza należy do Sejmu, 7) Sejm obiera prezydenta republiki, 8) w razie choroby lub śmierci prezydenta, zastępuje go do czasu nowych wyborów marszałek Sejmu itd.

Wszelkie przywileje stanowe znosi się, wszyscy obywatele Litwy mają zagwarantowaną nietykalność osób, mieszkań i korespondencji, swobodę wyznania, druku i słowa.

Pezydent Litwy.

WILNO 6 czerwca (PAT). Z Kowna donoszą, iż w sferach poselskich do konstytuanty litewskiej omawianą jest kandydatura redaktora, wychodzącego w Wilnie pisma „Głos Litwy", Michała Pirzyńskiego na prezydenta Litwy.

Krassin w Londynie.

PARYŻ, 6-go czerwca. (PAT) Radjo. Z Londynu donoszą urzędowo, że Lloyd Georg przyjmie w poniedziałek po południu Krassina na Downing Street. Ponownie zaprzeczają, że Rosja nie będzie płaciła złotem, lecz tranzakcje polegać będą na wymianie towarów. Mieszkanie, które wynajął Krassin w Londynie, jest przypadkowo mieszkaniem, w którem przygotowywano zamach na Rasputina.

Złoto rosyjskie.

SZTOKHOLM, 6 czerwca (PAT). — Havas. Dzienniki tutejsze donoszą o nadejściu do Sztokholmu transportu złota rosyjskiego wartości 17 miljonów koron szwedzkich. Złoto to przeznaczone jest na pokrycie należytości za zakupione w Szwecji towary.

Włochy i Krassin.

RZYM, 6 czerwca (PAT) Havas. Dzienniki donoszą, że przedstawiciel handlowy Włoch w Londynie będzie reprezentował Włochy w czasie rokowań z Krassinem.

Wybory do parlamentu w Niemczech.

NAUEN 6 czerwca. (PAT).—Przygotowania do wyborów do parlamentu są ukończone. Według planu nadesłanego kierownictwu, w wyborach będzie się ubiegało o mandaty 27 partji i grup. Całe państwo obejmuje 35 okręgów wyborczych, ale Prusy wschodnie, Górny Śląsk i Szlezwik Holsztyn nie stają do wyborów.

Wystąpi też partja polska w okrę-

gach przemysłowych na zachodzie, gdzie znajduje się wiele polskich górników. Na każde 60,000 wyborców przypada jeden mandat. Kobiet wyborczyń jest 50%. Ogłoszenie urzędowego wyniku wyborów nie nastąpi przed 22 czerwca.

Spokój w Niemczech.

NAUEN, 6 czerwca (PAT). Radjo. Na zebraniu generałów minister obrony krajowej stwierdził, że w Niemczech z wyjątkiem obszaru Ruhr i pewnych okręgów w Niemczech środkowych panuje spokój.

NAUEN, 6 czerwca (PAT). Radjo. Pruski minister rolnictwa zapowiedział pomyślne zbiory, skutkiem czego zostanie zniesiona gospodarka przymusowa. Wydzielanie chleba będzie musiało być nadal utrzymane.

Bezrobotni w Niemczech.

NAUEN, 6 czerwca (PAT). Radjo. Urzędowo stwierdzają, że w kwietniu b. r. liczba bezrobotnych wynosi a 2 proc., podczas, gdy w miesiącu poprzednim 1 i 2/10% a w roku poprzednim w tym samym czasie 5 i 1/10%.

Nowa wojna?

HELSINGFORS, 6 czerwca (PAT) Havas. Przewidywanym jest, że sprawa wysp alandzkich może doprowadzić do wybuchu wojny między Finlandją, a Szwecją.

Spiski w Turcji.

KONSTANTYNOPOL, 6 czerwca (PAT) Havas. Prasa tutejsza ogłasza szczegóły spisku przeciw wielkiemu wezyrowi. Spisek ten, obecnie wykryty, był zorganizowany przez tureckich nacjonalistów. Spiskowcy zostaną pociągnięci przez sąd wojenny.

W Persji.

PARYZ 6 czerwca. (PAT). Radjo. „Daily Mail" donosi z Persji: Położenie jest wysoce skomplikowane. Szach odbył przed kilku dniami wjazd do Teheranu, tylko dlatego, aby zapobiec wzrostowi ruchu bolszewickiego.

Potwierdza się wiadomość, że na północy wojska angielskie wycofały się i ustąpiły w kierunku północno-wschodnim w stronę granic Turkiestanu. Bolszewickie bandy podobno wtargnęły do prowincji Khorassan. Terytorjum perskie jest zatem zalane przez bolszewików z dwóch stron—północnego wschodu i północnego zachodu.

Wypadek marszałka Focha.

PARYZ, 6-go czerwca. (PAT) Radjo. Samochód marszałka Focha zderzył się z wozem tramwajowem. Marszałek, mimo lekkiego skaleczenia twarzy, brał udział w bankiecie, wydanym przez Związek robotników i urzędników francuskich kolei.

Ciemnota XX wieku.

CZĘSTOCHOWA 6 czerwca „Kurjer Częstochowski" podaje wiadomość z Radomska, że w mieście tem tłum żydów, liczący do 2 tysięcy głów, dowiedziawszy się o przybyciu do tego miasta żony urzędnika pocztowego, Cz...czyńskiej, urodzonej żydówki, lecz neofitki, która wychrzciła się i wyszła za mąż za polaka — postanowił p. Cz. zamordować. W tym celu gonił ją przez kilka ulic, p. Cz. wpadła do sklepu i to ją tylko uratowało od niechybnej śmierci z rąk rozzmiętnionego ciemnotą tłumu który jednak i przed sklepem nie dał za wygraną, zapamiętale szturmując do drzwi i dopiero energiczna interwencja policji położyła kres zajściu.

P. Cz., rodem z Radomska — z mężem przebywającą obecnie w innem mieście — musiała Radomsk natychmiast opuścić.

Deficyt cukrowy na Ukrainie.

KIJOW 6 czerwca. Ogólna przestrzeń zasiewu buraków nie przekraczał na Ukrainie 150,000 dziesięcin, co dać może 15—20 milionów pudów cukru w porównaniu, że 150 milionów, dawniej produkowanych. Rząd ukraiński dokłada starań, by podnieść wytwórczość cukrowni tego najważniejszego działu w gospodarce krajowej. Monopol cukrowy pozostaje nadal. Kontrola państwa regulować będzie ilość wypuszczonego na rynek wolnym cukru.

Urodzaje w Rumunji.

BUKARESZT, 6 czerwca. Zniwa na Besarabji i w całem królestwie rumuńskiem zapowiadają się niebywale. Szczególnie zboże i kukurydza obrodziły tak obficie, że starzy ludzie nie pamiętają podobnych urodzajów. Według kalkulacji cena mąki pszennej będzie wynosiła 4 korony za kilogram, a cena kukurydzy 2 korony za kilogram.

Głosy prasy.

LONDYN, 6 czerwca (PAT) Havas. „Standard" podaje, iż wątpliwym jest, aby rokowania z Krassinem wpłynęły na polepszenie stosunków angielsko-rosyjskich. Od poniedziałku nie było konferencji z Krassinem, który zdaje się oczekuje instrukcji z Moskwy.

Na odbudowę.

NAUEN, 6 czerwca (PAT) Radjo. Pisma niemieckie donoszą, o wyznaczeniu międzynarodowych kredytów na odbudowę. Anglja daje 10 miljonów funtów szterlingów, Danja 12 miljonów koron duńskich, Holandja 12 i pół miljonów guldenów, a Szwajcarja 15 miljonów franków. Państwa koalicyjne i neutralne porozumiały się co do tego, że udzielą w pierwszym rzędzie kredytu we własnych produktach, które posiadają.

Nowe warunki Szwecji.

(Nie zgodzą się oni na niepodległość Palestyny).

WAŁCZ 4 czerwca (PAT). Radjo. Z Kopenhagi donoszą: Według wiadomości Daily Mail, rząd turecki gotów jest podpisać traktat pokojowy, o ile Palestyna i Armenja otrzymają jedynie autonomję, nie zaś zupełną niezawisłość.

Turcy opierają się też oddaniu Tracji, Grecji, lecz gotowi są przyznać tej prowincji pełny samorząd. Turcja domagać się będzie dalej, aby Liga narodów mianowała dla tej prowincji gubernatora. Wreszcie żąda Turcja ustalenia konstytucji dla Smyrny przez Ligę narodów.

Zebranie ogólne N. P. R. (dawni N. Z. R.)

W niedzielę odbyło się w lokalu Pol. Zw. Zaw. ogólne zgromadzenie członków Narodowej Partji Robotniczej. Celem zgromadzenia było sprawozdanie delegatów z kongresu narodowo-robotniczego.

Zebraniu przewodniczył ob. Misiak. O przebiegu ostatniego, likwidacyjnego zjazdu delegatów NZR oraz o przebiegu, referatach, charakterze dyskusji, i rezolucjach kongresu robotniczego mówił ob. Z. Hajkowski. Mówca podkreślił donioslość zjednoczenia obu bratnich organizacji politycznych w jedno potężne stronnictwo NPR. zarówno dla ruchu robotniczego, jak dla rozbudowującej się państwowości naszej, której nowa partja robotnicza będzie trwałą podporą i obroną.

O warunkach rozwoju narodowego ruchu robotniczego w b. zaborze pruskim i u nas mówił ob. W. Wojewódzki, który zaznaczył, że mimo odmiennych warunków działania członkowie obu zjednoczonych stronnictw w zasadniczych sprawach się nie różnią: oba stronnictwa stały wyraźnie na gruncie narodowym i państwowości polskiej demokratycznej, oraz na stanowisku obrony interesów politycznych i ekonomicznych polskiej klasy pracującej. Ta wspólność dążeń doprowadziła do połączenia, a teraz musi doprowadzić do współżycia i zupełnego ujednostajnienia narodowego ruchu robotniczego w Polsce.

O sytuacji naszej wewnętrznej i zewnętrznej mówił pos. W. Michalak. Przedstawił on zabiegi posłów NPR. około przeforsowania sekwestru ziemiopłodów, przeciw czemu, jak wiadomo — występują chłopi. Mówił dalej o naszej walce na wschodzie, o zdradzieckiej polityce bolszewików, którzy wysuwając hasło pokoju, myślą o dalszej przewlekłej wojnie. Wysłali oni sforę płatnych agitatorów, którzy podburzają przeciw nam całą Europę robotniczą, a i wśród nas starają się siać demoralizację przez swe potworne odezwy, wzywające do strajków politycznych. Poseł Michalak mówił jeszcze o sytuacji na terenach plebiscytowych, o tych ciężkich warunkach, w jakich musi żyć polska ludność obu Śląsków, Spisza, Orawy, Powiśla, Mazowsza i Warmji.

Cały szereg mówców dotykał różnych bolączek naszego życia, omawiając potrzebę uchwalenia jak na rychlej Konstytucji, uchwalenia sekwestru ziemiopłodów, poruszono również niedomagania naszych urzędów, biurokratyczną tępotę niektórych urzędników, zgodnie wszyscy mówcy opowiedzieli się za potrzebą jak najenergiczniejszej akcji przeciw niecnej agitacji komunistycznej, działającej za pieniądze rosyjskie i na rzecz Rosji.

Następnie zgromadzeni jednomyślnie przyjęli wniosek zarządu o konieczności gromadzenia funduszu wyborczego, oraz funduszu prasowego. Ofiary na te cele przyjmuje gazeta „Praca".

Zebranie zakończył podniosłem przemówieniem ob. Młotecki, wyrażając cześć tym wszystkim, którzy w przeciągu 15-letniego istnienia N. Z. R. wysoko nieśli sztandar Niepodległości i w imię tego śmierć ponieśli w więzieniach lub na wygnaniu długo cierpieli.

Uroczystości Bożego Ciała.

(k) Tradycyjna uroczystość procesji Bożego Ciała odbyła się wczoraj w kilku parafjach dekanatu łódzkiego, w południe i poobiedzie. W parafji św. Stanisława Kostki uroczystość ta, z powodu niepogody, ograniczyła się na procesji wewnątrz rzęsiście oświetlonego kościoła. Udział brali przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, komunalnych policji, cechy rzemieślnicze ze sztandarami, bractwa z feretronami, szkoły, ochrony i t. d. Mszę św. celebrował ks. prałat Szmidel w asystencji ks. Rybusa (djakon) i Kwiatkowskiego (subdjakon) i licznego duchowieństwa. Celebranta niosącego monstrancję, prowadzili pod baldachimem wojewoda łódzki A. Kamieński i komendant okręgowej policji państwowej Wróblewski. Ewangelję św. odśpiewali: przed pierwszym ołtarzem ks. prefekt Kuczyński, przed drugim ks. proboszcz Izdebski, przed trzecim ks. R. Malinowski, przed czwartym ks. prałat Bilski.

*

W tymże czasie odbyła się procesja w parafji Świętego Józefa, gdzie ludność miejscowa jak zwykle tutaj dla uświetnienia uroczystości zniewzykłym przepychem przyozdobiła domy i udekorowała wspaniale ołtarze.

W procesji uczestniczyły tłumy wiernych, oraz kompanje z parafji staromiejskiej Najświętszej Marji Panny i Dobrego Pasterza na Bałutach.

Celebrantem był ks. prałat Wyrzykowski, w asystencji ks. Egerta (djakona) i Grabowskiego (subdjakona). Ceremonjarzem był ks. prefekt Stanisław Kamiński. Ewangelję św. odśpiewali: przy pierwszym ołtarzu ks. prefekt Wierzbicki; przy drugim ks. prof. Wodas; przy trzecim ks. kanonik Piotr Nowakowski; przy czwartym ks. kanonik Malczyński.

Przed każdym ołtarzem orkiestra fabryki Poznańskiego grała hejnały ks. Perosiego.

* * *

O godzinie 4-ej po południu odbyły się procesje w parafji św. Kazimierza w Widzewie, oraz w parafji Najsłodszego Serca Pana Jezusa w Radogoszczu. W procesjach brały udział delegacje stowarzyszeń, związków, cechów rzemieślniczych z chorągwiami, orkiestry i tłumy wiernych.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

7
Poniedziałek

Dziś Roberta
Jutro Medarda

Wschód słońca,	3 m.	41
Zachód	„	8 m. 16
Wschód księżyca	11 m.	26
Zachód	„	9 m. 15

Z życia organizacji N. P. R.

Do członków Komisji Rozjemczej.

Członkowie Komisji Rozjemczej proszeni są o zebranie się dziś (poniedziałek) o godz. 7 w klubie N. P. R. (Piotrkowska nr. 91). Sprawy ważne.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś w poniedziałek daną będzie po cenach najniższych smutna komedja Kisielewskiego „W sieci" w wykonaniu całego zespołu.

Znakomita artystka teatru Rozmaitości p. Marja Mirska zjeżdża do nas na kilka gościnnych występów. Swietna ta artystka ukaże się nam w swych najlepszych kreacjach a mianowicie: w „Edukacji Bronki" komedji Krzywoszewskiego, w „Śniegu" Przybyszewskiego, oraz w głośnej sztuce G. Zapolskiej p. t. „Kobieta bez skazy". Z dniem dzisiejszym kasa rozpoczęła sprzedaż biletów na te interesujące widowiska.

Z miasta.

Na odpust św. Antoniego Padewskiego.

(k) W dniu 13 czerwca, z okazji dorocznego odpustu św. Antoniego Padewskiego, po odprawionej mszy św., o godz. 5-ej rano wyruszy kompanja z kościoła św. Stanisława Kostki do Łagiewnik z ks. Stanisławem Nowickim na czele i eskortą policji państwowej.

W kościele łagiewnickim o godz. 9-ej rano ks. prałat W. Tymieniecki odprawi solenne nabożeństwo z okazji imienin Wojewody łódzkiego, Antoniego Kamieńskiego, w obecności solenizanta, jego rodziny i przedstawicieli województwa.

W sprawie kurji biskupiej w Łodzi.

(k) W tygodniu bieżącym Nuncjusz papieski Monsignor Achilles Ratti udaje się do Rzymu, gdzie przedstawi Ojcu św. sprawę utworzenia w Łodzi kurji biskupiej, celem uzyskania zatwierdzenia tej władzy kościelnej w mieście naszem.

Dla inwalidów.

Okr. Ekspozytura Sekcji Opieki M. S. Wojsk. Łodzi zawiadamia inw. wojskowych, że uzyskała za pośrednictwem Sekcji Opieki M. S. Wojsk. w Warszawie w Warszawie 50% zniżkę przy nabywaniu przez inwalidów drzewa budulcowego i opałowego w następujących okręgach okręgach dóbr państwowych: w Radomskim, Siedleckim, Warszawskim, Lwowskim. Inwalidzi pragnący korzystać z wymienionych ulg, winni posiadać najpierw zaświadczenie urzędu gminnego ewnt. policji, iż uzyskali pozwolenie na budowę, następnie winni mieć potwierdzenie swej inwalidności przez Łódzką Ekspozyturę, uprawniające do korzystania z uzyskanej zniżki.

Ekspozytura zawiadamia również, że w dn. 1 maja b. r. uruchomiła warsztat stolarski dla szkolenia inwalidów wszystkich kategorji. Przy warsztacie jest internat, gdzie inwalidzi otrzymywać będą mieszkanie wraz z całodziennym utrzymaniem. Zapisy przyjmuje Ekspozytura Sek. Op. w Łodzi przy ul. Ewangielickiej 7, I piętro.

Dar dla Nuncjusza Rattiego.

(k) Wczoraj udała się z Łodzi do Warszawy delegacja, w celu wręczenia daru Nuncjuszowi papieskiemu Rattiemu, z odpowiednią dedykacją. Dar ten stanowi pięknie i subtelnie wykonany z bronzu przyrząd do pisania, przyozdobiony emblematami oraz narzędziami rzemieślniczemi.

Przemytnik pieniędzy.

(k) Wczoraj policja kolejowa na stacji Łódź—Fabryczna zatrzymała żyda Winklera, przy którym podczas rewizji znaleziono 30,000 mk. pruskich, oraz zapieczętowanych w kopercie 1,500 dolarów.

Bójka „czarnogiełdziarzy".

(k) Przy ulicy Piotrkowskiej, około Cegielnianej, wynikła wczoraj zażarta bójka, pomiędzy handlarzami Kraelem Mordką Zajączkowskim, Gutkindem Stifem i Mikołajem Goldbergiem. Interwencjowała policja i wszystkich trzech aresztowała. W komisarjacie stwierdzono, że Stift przywłaszczył sobie 2 brylanty, wartości 10000 Marek, należące do Zajączkowskiego.

Stifta osadzono w więzieniu przy ul. Milsza, przeciw Zajączkowskiemu i Goldbergowi wytoczono sprawę karną o „czarnogiełdziarstwie" operacji na ulicy i zakłócenie spokoju publicznego.

Z ruchu wydawniczego.

St. Roszkowski, inż. Udział pracowników w zyskach. — Kolonje robotnicze. Wydawnictwa Bibljoteki narodowo-robotniczej.

Obie te książeczki poruszają sprawy ważne dla klasy pracującej. Pierwsza mówi o udziale pracowników w zyskach. Autor omawia, w jaki sposób zagadnienie to się zrodziło, jak powoli wchodziło w życie, jaką wartość przedstawia dla robotników. Naturalnie, że omówione są tylko stosunki zachodnio-europejskie, a więc w Niemczech, Francji, Anglji i t. d. U nas bowiem sprawa robotnicza do czasu odrodzenia się Państwa Polskiego znajdowała się w opłakanych warunkach. Pod twardym rządem moskiewskim nie było miejsca nie tylko na ruch polityczny, ale i na ruch zawodowo-ekonomiczny. My dziś musimy to opóźnienie odrobić. Wzory do rozwiązania niejednej kwestji czerpać będziemy musieli z zagranicy, korzystając z dorobku i doświadczenia innych społeczeństw. Stąd powinniśmy się interesować stanem zagadnień robotniczych w państwach Zachodniej Europy. Potrzebie tej czyni zadość broszurka St. Roszkowskiego.

Druga książeczka omawia korzyści, jakie powinni osiągnąć robotnicy z rozwiązania sprawy rolnej, która jest nie tylko sprawą chłopów. Dziś gdy chłopi domagają się coraz rychlejszego uregulowania sprawy rolnej, jest rzeczą pożądaną, aby każdy robotnik odczytał sobie tę książeczkę i wiedział, czego mają robotnicy po reformie rolnej oczekiwać.

—o—

Wykonanie reformy rolnej.

Sprawa wprowadzenia w życie zasad reformy rolnej, uchwalonej przez Sejm w lipcu r. z., staje się obecnie aktualną w rządzie.

Minister rolnictwa, Bardel, wniósł nową redakcję 1 paragrafu ustawy.

Artykuł ten brzmi w streszczeniu:

„Główny urząd ziemski przystępuje niezwłocznie do przymusowego wykupu następujących nieruchomości ziemskich: 1) stanowiących własność osób lub rodzin, należących do domów panujących b. monarchji austrjacko-węgierskiej, rosyjskiej, bułgarskiej i w Rzeszy niemieckiej, bez względu na to, czy osoby te są obywatelami polskimi, czy obcokrajowcami; 2) nabytych w ciągu 10-u lat przed wydaniem tej ustawy przez osoby fizyczne lub prawne, dla których rolnictwo nie było i nie jest głównem zawodem; 3) tych które w ciągu ostatnich 2-u lat więcej niż dwukrotnie zmienili właścicieli, z wyjątkiem przypadków przejścia własności drogą dziedziczenia lub rozporządzenia ostatniej woli; 4) nieprawidłowo, z uszczerbkiem dla produkcji krajowej zagospodarowanych; 5) nadwyżki w majątkach, obejmujących więcej niż 60 hektarów ziemi ornej, a położonych w powiatach, która rozporządzeniem rady ministrów uznane będą za gęsto zaludnione; 6) nadwyżki w majątkach, obejmujących więcej niż 180 hektarów ziemi ornej, a położonych w województwach warszawskiem, łódzkiem, kieleckiem, lubelskiem, białostockiem i w Małopolsce, z wyłączeniem powiatów, o których mówi ustęp 5 tego artykułu; 7) nadwyżki w majątkach obejmujących więcej niż 400 hektarów ziemi ornej na reszcie obszarów Rzeczypospolitej Polskiej, już do niej wchodzących lub wejść mających".

—o—

N. P. R. na plebiscyty.

Piótrków.

(Od własnego koresp.).

Zbiórka ze znaczka 3 maja na plebiscyt zorganizowana przez Narodowy Związek Robotniczy dała następujące wyniki.

W Piotrkowie zebrano marek polskich 8,948 fen. 50, rubli carskich 305, koron 74, w srebrze kop 35, miedzi kop 12, niklu koron 8 halerzy 80.

W Moszczenicy zebrano marek polskich 1,083 fen. 22, rubli 131 kop 68, koron 49 h. 24. Zestawienie wydatków: Przychód mk. polskich 5,032 fen 02, rubli 436 kop 68, koron 123 h. 24. Wydatki mk. polskich 408 fen. 40 Złożono na Skarb Nar. srebro, miedź i nikiel.

Czysty dochód wyniósł mk. polskich 4 623 fen. 62, rubli 436 kop 68, koron 123 h. 24.

—o—

Uchwały warszawskich lokatorów.

W dniu 30 z. m. odbyło się zebranie członków Związku Lokatorów m. st. Warszawy, na którem powzięto następujące uchwały:

1) Wezwać Sejm Ustawodawczy, ażeby zaniechał wszelkich zmian w Ustawie o ochronie lokatorów z dnia 28 czerwca 1919 r. w kierunku obciążenia lokatorów ciężarami na rzecz grupki właśc. nieruchomości, którzy pod pretekstem rzekomo walących się domów, żądają podwyżek komornego, natomiast z miljonowego funduszu, uchwalonego przez Sejm na remont domów, właściciele nieruchomości dotychczas nie skorzystali.

2) Wezwać Sejm Ustawodawczy, ażeby opracował nową ustawę o powszechnym podatku lokatorskim, ściąganym łącznie z komornem i pod rygorem eksmisji — na rzecz miljardowego funduszu budowy domów spółdzielczych z remontu starych domów, a także na pokrywanie strat na prowincji, którzy udowodnią księgami, że rzeczywiście nie posiadają dochodów i nie są w możności utrzymać domów w stanie zdrowotnym dla lokatorów, jak również nie mogą zaspokoić słusznych żądań dozorców domowych.

—o—

Jak Kuba Bogu.

Depesza z Londynu donosi do prasy żargonowej, że w procesie, jaki wytoczono wrogowi Polski, Zabotińskiemu, w Palestynie—tenże rzekł w sądzie:

„Wy jeszcze śmiecie mnie oskarżyć! Ja oskarżam 2 generałów angielskich o organizowanie band pogromowych przeciw żydom w Jerozolimie. Niedługo będzie tak, że nadejdzie dzień, kiedy ci generałowie będą tu siedzieli na ławie oskarżonych, ja będę ich sędzią".

Sąd, jak wiadomo, skazał Zabotińskiego na 15 lat ciężkich robót.

Warto, ażeby w tej sprawie wyjechała do Anglji specjalna polska misja. Grzeczność za grzeczność.

—o—

Urzędnik ministerstwa — paskarzem.

Jakie interesy załatwiają niektórzy urzędnicy ministerstw warszawskich, może posłużyć fakt następujący:

Urzędnik ministerstwa rolnictwa Aleks. D., zamieszkały w Warszawie, wydzierżawił od tegoż ministerstwa folwark Dąbek, gm. Prawda, pow. Łukowskiego (ziemi Siedleckiej), składający się z łąk pola ornego i ogrodu owocowego, ogółem obszaru około 50 morgów, za 1000 marek rocznie i swoje prawa dzierżawy odstąpił okolicznym gospodarzom za 33.000 marek!

Sprawą tą zajął się Urząd walki z lichwą i spekulacją i skieruje ją na drogę sądową.

—o—

Gospodarka kolejowa z wagonami.

Słyszymy bezustannie narzekania na brak wagonów kolejowych. Narzeka społeczeństwo, narzekają i władze. Tymczasem, zwrócimy uwagę, co czynią odnośne władze, żeby zapobiec temu brakowi. Otóż kto częściej jeździ koleją, zapewne zauważył, że prawie na każdej stacji stoją nieczynne wagony, t. zw. służbowe.

Nieraz sami kolejarze szczerze i po obywatelsku myślący zwracali się do swych przełożonych z propozycją, że nieczynne wagony należałoby uruchomić, a na ich miejsce, o ile okaże się rzeczą konieczną, wybudować baraki. Chociażby wybudowanie jednego baraku kosztowało nawet kilkanaście tysięcy, to wzamian tego uruchomiony wagon przyniósłby stokroć większy dochód, i na tem niktby nie stracił, a skarb państwa zyskał.

Tymczasem widać, że wspomniana propozycja nie przypadła do gustu niektórym „panom naczelnikom" i są oni zdania, „że wolno w Polsce jak kto chce"..

—o—

Interwencja w sprawie gwałtów plebiscytowych.

Podobno Ministerstwo Spraw Zagranicznych poczyniło w ostatnich dniach przedstawienia w formie bardzo energicznej tak w Warszawie u posłów państw sprzymierzonych, jak i w Paryżu u Rady Najwyższej w sprawie stosunków, panujących na terenach plebiscytowych. Specjalny nacisk położono na sytuację na Śląsku Cieszyńskim, gdzie terror czeski pod opieką międzysojuszniczej komisji plebiscytowej uniemożliwi ludność polskiej swobodne wyrażenie swej woli.

—o—

Pokojowe enuncjacje ministra czeskiego Benesza.

W „Tempsie" z dn. 28 z. m. zamieszczony został wywiad z czeskim min. spraw zagr. p. Beneszem.

Oświadcza on, że Czechy mają trzy zagadnienia do rozstrzygnięcia — stosunek do Polski, pokój z Węgrami i stosunek do Rosji.

Stosunek do Polski sprowadza się do kwestji cieszyńskiej. P. Benesz oświadcza, że pierwotnie był przeciwnikiem plebiscytu, ponieważ konfliktu czesko-polskiego nie chciał rozszerzać. Niestety obawy jego były uzasadnione. Byłby zadowolony, gdyby konflikt z Polakami szybko został załatwiony, aby republika czecho-słowacka mogła podjąć pracę pokojową, która jest niezbędną dla skonsolidowania sytuacji w Europie dla interesów obu stron i dla aljantów.

Republika czecho-słowacka nie grozi nikomu, owszem poda Polakom rękę i domaga się od aljantów energicznego wystąpienia i ścigania winnych.

Niech Czesi czynami to stwierdzą na Śląsku, wtedy gotowiśmy im uwierzyć. W Paryżu Benesz mówi o pokoju, a w Pradze przygotowuje się do wojny.

—o—

Na Słowaczyźnie wre!

Na Słowaczyźnie wrzenie przeciw Czechom rośnie z dnia na dzień, jak nas informuje wybitny polityk i działacz słowacki, który przedostał się do Warszawy. Niesłychany ucisk Czechów, polityka pięści pogłębia rozgoryczenie Słowaków i chęć odporu. Niedaleka przyszłość może pouczyć Czechów, że metody praskie mszczą się bardzo boleśnie na tych, którzy je stosują.

—o—

Publiczność berlińska broni się przeciw drożyźnie.

Publiczność niemiecka, a zwłaszcza berlińska, odpowiedziała na ostatnie podwyższenie taryfy pocztowej ograniczeniem wysyłki listów i przesyłek pocztowych tak znacznem, że ruch pocztowy zmniejszył się o 25 proc. Poczta niemiecka chcąc wobec tego uniknąć większego jeszcze deficytu, zamierza ograniczyć służbę okienkową i zmniejszyć personel pocztowy i pocztowo-kolejowy. Podobnie zachowała się publiczność wobec tramwaju berlińskiego, który podwyższył cenę jazdy z 50 na 70 fen.

—o—

Rosja sowiecka.

„Associated Press" donosi z Helsingforsu, że, jak wykazuje urzędowa statystyka petersburskiego komisarjatu zdrowia, śmiertelność w Rosji wynosiła w 1911 r. 21.5, w 1913 r. 43 a 1919 r. 73 na tysiąc; podczas gdy liczba urodzin w r. 1911 była o na tysiąc wyższa, niż liczba śmierci, w r. 1919 liczba śmierci była wyższa od liczby urodzin o 62; jeżeli takie stosunki potrwają dłużej, to Rosja musiałaby wymrzeć w przeciągu lat dwudziestu.

—o—

Nowa fala agitatorów bolszewickich spływa na Europę.

Według otrzymanych z Kopenhagi informacji, rząd sowiecki wysłał znów licznych swych agitatorów przez Kopenhagę. Kilku z nich zostało aresztowanych, przyczem znaleziono przy nich w podwójnych kufrach literaturę bolszewicką i wielką ilość pieniędzy. Jak z przychwyconych dokumentów wynika, mieli oni udać się do Polski.

—o—

Bandy rabusiów przed frontem.

Ze Zmerynki nadeszły wiadomości, że przed linią naszego frontu uwijają się bandy rabusiów bolszewickich, którzy kradną mordują, napadając głównie na żydów.

—

Nieprawdopodobne fakty poznańskie.

—:—

„Prawda poznańska" pisze:

Donoszą nam, że pewna wyższa władza w Poznaniu stale sprowadza niemieckie książki z Niemiec za pośrednictwem księgarni, należącej do znanego hakatysty Niemca. Wszyscy chyba jeszcze przypominają sobie protest niemieckich i żydowskich księgarń poznańskich, aby Poznańskiego nie przyłączano do Polski. Dziś jesteśmy świadkami, że publiczność tych żydów i Niemców popiera. Miałyby władze polskie pomijać stare księgarnie polskie i popierać hakatystów?

—o—

Sprzedaż najdroższej marki pocztowej.

Sprzedano w „Hotel de Vennes" w Paryżu jedną z najrzadszych marek pocztowych (two pence) koloru indygo (poste Office) wyspy Maurycego z r. 1847. Cena wywołania wynosiła 50,000 franków, uzyskana suma 99,500 franków, razem zaś z kosztami 116,912 franków, 50 cent. Jest to najwyższa suma, jaką kiedykolwiek zapłacono za markę pocztową.

—o—

Wiadomości telegraficzne.

PARYZ 5 czerwca (PAT). Havas spózn. Dramaturg Robert Deflers historyk Betier i pisarz Chevrilon zostali członkami akademji francuskiej.

* *
*

Rozporządzeniem pana ministra byłej dzielnicy pruskiej rozwiązana została Rada miejska i Magistrat miasta Torunia. W miejsce rozwiązanych władz, wprowadzono drogą nominacji tymczasowy Magistrat i Radę miejską, w składzie, odpowiadającym miejscowym stosunkom narodowościowym.

*

Z pośród znajdujących się w budowie okrętów handlowych, po ogólnej pojemności 325 000 ton na mocy zawartego obecnie w Londynie układu zatrzymają Niemcy tylko 100,000 ton.

*

Francuski minister aprowizacji oświadczył, że produkcja cukru w tym roku zapowiada się lepiej niż roku zeszłego. O rekwizycji cukru we Francji i w kolonjach niema mowy.

*

W Kijowie obiega pogłoska, że wkrótce wycofane będą pieniądze sowieckie, które trzeba będzie składać bankowi państwa. W obrocie na Ukrainie pozostaną carskie ruble, marki, karbowańce, grzywny, kierenki.

*

Delegacja socjalistów włoskich, udała się do Rosji.

—o—

Wiadomości giełdowe.

5 czerwca 1920 r.

Ruble carskie a 100	244.50—246
„ „ 500	262—264—262
Franki franc.	14.25—14.80
Dolary Stan. Zjedn.	187—180
Marki niemieckie a 1000	470—475 —467.50
„ „ „ 100	469—470—465

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Zebranie Zw. Zawodowego Rzeźników

odbędzie się w dniu 8 czerwca r. b. o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym. Członkowie winni mieć z sobą książeczki członkowskie.

O punktualne przybycie uprasza

ZARZĄD.

Ogłoszenia drobne.

[illegible] Okręgowy N. P. R. w Łodzi. Tłoczono w drukarni „Praca" Przejazd 8. Redaktor odpowiedzialny LUDWIK WASZKIEWICZ